ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ സപ്തതിതമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ സപ്തതിതമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
അഥോഷസ്യുപവൃത്തായാം കുക്കുടാൻ കൂജതോഽശപൻ।
ഗൃഹീതകംഠ്യഃ പതിഭിർമാധവ്യോ വിരഹാതുരാഃ ॥ **1** ॥

വയാംസ്യരൂരുവൻ കൃഷ്ണം ബോധയന്തീവ വന്ദിനഃ।
ഗായത്സ്വലിഷ്വനിദ്രാണി മന്ദാരവനവായുഭിഃ ॥ **2** ॥

മുഹൂർതം തം തു വൈദർഭീ നാമൃഷ്യദതിശോഭനം।
പരിരംഭണവിശ്ലേഷാത് പ്രിയബാഹ്വന്തരം ഗതാ ॥ **3** ॥

ബ്രാഹ്മേ മുഹൂർത ഉത്ഥായ വാർയുപസ്പൃശ്യ മാധവഃ।
ദധ്യൗ പ്രസന്നകരണ ആത്മാനം തമസഃ പരം ॥ **4** ॥

ഏകം സ്വയഞ്ജ്യോതിരനൻയമവ്യയം
സ്വസംസ്ഥയാ നിത്യനിരസ്തകൽമഷം।
ബ്രഹ്മാഖ്യമസ്യോദ്ഭവനാശഹേതുഭിഃ
സ്വശക്തിഭിർലക്ഷിതഭാവനിർവൃതിം ॥ **5** ॥

അഥാപ്ലുതോഽംഭസ്യമലേ യഥാവിധി
ക്രിയാകലാപം പരിധായ വാസസീ।
ചകാര സന്ധ്യോപഗമാദി സത്തമോ
ഹുതാനലോ ബ്രഹ്മ ജജാപ വാഗ്യതഃ ॥ **6** ॥

ഉപസ്ഥായാർകമുദ്യന്തം തർപയിത്വാഽഽത്മനഃ കലാഃ।
ദേവാനൃഷീൻ പിതൄൻ വൃദ്ധാൻ വിപ്രാനഭ്യർച്യ ചാത്മവാൻ ॥ **7** ॥

ധേനൂനാം രുക്മശൃംഗീണാം സാധ്വീനാം മൗക്തികസ്രജാം।
പയസ്വിനീനാം ഗൃഷ്ടീനാം സവത്സാനാം സുവാസസാം ॥ **8** ॥

ദദൗ രൂപ്യഖുരാഗ്രാണാം ക്ഷൗമാജിനതിലൈഃ സഹ।
അലങ്കൃതേഭ്യോ വിപ്രേഭ്യോ ബദ്വം ബദ്വം ദിനേ ദിനേ ॥ **9** ॥

ഗോവിപ്രദേവതാവൃദ്ധഗുരൂൻ ഭൂതാനി സർവശഃ।
നമസ്കൃത്യാത്മസംഭൂതീർമംഗലാനി സമസ്പൃശത് ॥ **10** ॥

ആത്മാനം ഭൂഷയാമാസ നരലോകവിഭൂഷണം।
വാസോഭിർഭൂഷണൈഃ സ്ത്രീയൈർദിവ്യസ്രഗനുലേപനൈഃ ॥ **11** ॥

അവേക്ഷ്യാജ്യം തഥാഽഽദർശം ഗോവൃഷദ്വിജദേവതാഃ।
കാമാംശ്ച സർവവർണാനാം പൗരാന്തഃപുരചാരിണാം।
പ്രദാപ്യ പ്രകൃതീഃ കാമൈഃ പ്രതോഷ്യ പ്രത്യനന്ദത ॥ **12** ॥

സംവിഭജ്യാഗ്രതോ വിപ്രാൻ സ്രക്താംബൂലാനുലേപനൈഃ।
സുഹൃദഃ പ്രകൃതീർദാരാനുപായുങ്ക്ത തതഃ സ്വയം ॥ **13** ॥

താവത് സൂത ഉപാനീയ
സ്യന്ദനം പരമാദ്ഭുതം।
സുഗ്രീവാദ്യൈർഹയൈർയുക്തം
പ്രണമ്യാവസ്ഥിതോഽഗ്രതഃ ॥ **14** ॥

ഗൃഹീത്വാ പാണിനാ പാണീ സാരഥേസ്തമഥാരുഹത്।
സാത്യക്യുദ്ധവസംയുക്തഃ പൂർവാദ്രിമിവ ഭാസ്കരഃ ॥ **15** ॥

ഈക്ഷിതോഽന്തഃപുരസ്ത്രീണാം സവ്രീഡപ്രേമവീക്ഷിതൈഃ।
കൃച്ഛ്രാദ് വിസൃഷ്ടോ നിരഗാജ്ജാതഹാസോ ഹരൻ മനഃ ॥ **16** ॥

സുധർമാഖ്യാം സഭാം സർവൈർവൃഷ്ണിഭിഃ പരിവാരിതഃ।
പ്രാവിശദ് യന്നിവിഷ്ടാനാം ന സന്ത്യംഗ ഷഡൂർമയഃ ॥ **17** ॥

തത്രോപവിഷ്ടഃ പരമാസനേ വിഭു -
ർബഭൗ സ്വഭാസാ കകുഭോഽവഭാസയൻ।
വൃതോ നൃസിംഹൈർയദുഭിർയദൂത്തമോ
യഥോഡുരാജോ ദിവി താരകാഗണൈഃ ॥ **18** ॥

തത്രോപമന്ത്രിണോ രാജൻ നാനാഹാസ്യരസൈർവിഭും।
ഉപതസ്ഥുർനടാചാര്യാ നർതക്യസ്താണ്ഡവൈഃ പൃഥക് ॥ **19** ॥

മൃദംഗവീണാമുരജവേണുതാലദരസ്വനൈഃ।
നന്യതുർജഗുസ്തുഷ്ടുവുശ്ച സൂതമാഗധവന്ദിനഃ ॥ **20** ॥

തത്രാഹുർബ്രാഹ്മണാഃ കേചിദാസീനാ ബ്രഹ്മവാദിനഃ।
പൂർവേഷാം പുണ്യയശസാം രാജ്ഞാം ചാകഥയൻ കഥാഃ ॥ **21** ॥

തത്രൈകഃ പുരുഷോ രാജന്നാഗതോഽപൂർവദർശനഃ।
വിജ്ഞാപിതോ ഭഗവതേ പ്രതീഹാരൈഃ പ്രവേശിതഃ ॥ **22** ॥

സ നമസ്കൃത്യ കൃഷ്ണായ പരേശായ കൃതാഞ്ജലിഃ।
രാജ്ഞാമാവേദയദ് ദുഃഖം ജരാസന്ധനിരോധജം ॥ **23** ॥

യേ ച ദിഗ്വിജയേ തസ്യ സന്നതിം ന യയുർനൃപാഃ।
പ്രസഹ്യ രുദ്ധാസ്തേനാസന്നയുതേ ദ്വേ ഗിരിവ്രജേ ॥ **24** ॥

കൃഷ്ണ കൃഷ്ണാപ്രമേയാത്മൻ പ്രപന്നഭയഭഞ്ജന।
വയം ത്വാം ശരണം യാമോ ഭവഭീതാഃ പൃഥഗ്ധിയഃ ॥ **25** ॥

ലോകോ വികർമനിരതഃ കുശലേ പ്രമത്തഃ
കർമണ്ഽയയം ത്വദുദിതേ ഭവദർചനേ സ്വേ।
യസ്താവദസ്യ ബലവാനിഹ ജീവിതാശാം
സദ്യശ്ഛിനത്ത്യനിമിഷായ നമോഽസ്തു തസ്മൈ ॥ **26** ॥

ലോകേ ഭവാഞ്ജഗദിനഃ കലയാവതീർണഃ
സദ്രക്ഷണായ ഖലനിഗ്രഹണായ ചാൻയഃ।
കശ്ചിത് ത്വദീയമതിയാതി നിദേശമീശ
കിം വാ ജനഃ സ്വകൃതമൃച്ഛതി തന്ന വിദ്മഃ ॥ **27** ॥

സ്വപ്നായിതം നൃപസുഖം പരതന്ത്രമീശ
ശശ്വദ്ഭയേന മൃതകേന ധുരം വഹാമഃ।
ഹിത്വാ തദാത്മനി സുഖം ത്വദനീഹലഭ്യം
ക്ലിശ്യാമഹേഽതികൃപണാസ്തവ മായയേഹ ॥ **28** ॥

തന്നോ ഭവാൻ പ്രണതശോകഹരാംഘ്രിയുഗ്മോ
ബദ്ധാൻ വിയുങ്ക്ഷ്വ മഗധാഹ്വയകർമപാശാത്।
യോ ഭൂഭുജോഽയുതമതംഗജവീർയമേകോ
ബിഭ്രദ് രുരോധ ഭവനേ മൃഗരാഡിവാവീഃ ॥ **29** ॥

യോ വൈ ത്വയാ ദ്വിനവകൃത്വ ഉദാത്തചക്ര
ഭഗ്നോ മൃധേ ഖലു ഭവന്തമനന്തവീർയം।
ജിത്വാ നൃലോകനിരതം സകൃദൂഢദർപോ
യുഷ്മത്പ്രജാ രുജതി നോഽജിത തദ് വിധേഹി ॥ **30** ॥

ദൂത ഉവാച
ഇതി മാഗധസംരുദ്ധാ ഭവദ്ദർശനകാങ്ക്ഷിണഃ।
പ്രപന്നാഃ പാദമൂലം തേ ദീനാനാം ശം വിധീയതാം ॥ **31** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
രാജദൂതേ ബ്രുവത്യേവം ദേവർഷിഃ പരമദ്യുതിഃ।
ബിഭ്രത് പിംഗജടാഭാരം പ്രാദുരാസീദ് യഥാ രവിഃ ॥ **32** ॥

തം ദൃഷ്ട്വാ ഭഗവാൻ കൃഷ്ണഃ സർവലോകേശ്വരേശ്വരഃ।
വവന്ദ ഉത്ഥിതഃ ശീർഷ്ണാ സസഭ്യഃ സാനുഗോ മുദാ ॥ **33** ॥

സഭാജയിത്വാ വിധിവത് കൃതാസനപരിഗ്രഹം।
ബഭാഷേ സൂനൃതൈർവാക്യൈഃ ശ്രദ്ധയാ തർപയൻ മുനിം ॥ **34** ॥

അപി സ്വിദദ്യ ലോകാനാം ത്രയാണാമകുതോഭയം।
നനു ഭൂയാൻ ഭഗവതോ ലോകാൻ പർയടതോ ഗുണഃ ॥ **35** ॥

ന ഹി തേഽവിദിതം കിഞ്ചിൽലോകേഷ്വീശ്വരകർതൃഷു।
അഥ പൃച്ഛാമഹേ യുഷ്മാൻ പാണ്ഡവാനാം ചികീർഷിതം ॥ **36** ॥

ശ്രീനാരദ ഉവാച
ദൃഷ്ടാ മയാ തേ ബഹുശോ ദുരത്യയാ
മായാ വിഭോ വിശ്വസൃജശ്ച മായിനഃ।
ഭൂതേഷു ഭൂമംശ്ചരതഃ സ്വശക്തിഭി -
ർവഹ്നേരിവച്ഛന്നരുചോ ന മേഽദ്ഭുതം ॥ **37** ॥

തവേഹിതം കോഽർഹതി സാധു വേദിതും
സ്വമായയേദം സൃജതോ നിയച്ഛതഃ।
യദ് വിദ്യമാനാത്മതയാവഭാസതേ
തസ്മൈ നമസ്തേ സ്വവിലക്ഷണാത്മനേ ॥ **38** ॥

ജീവസ്യ യഃ സംസരതോ വിമോക്ഷണം
ന ജാനതോഽനർഥവഹാച്ഛരീരതഃ।

ലീലാവതാരൈഃ സ്വയശഃപ്രദീപകം
പ്രാജ്വാലയത്ത്യാ തമഹം പ്രപദ്യേ ॥ **39** ॥

അഥാപ്യാശ്രാവയേ ബ്രഹ്മ നരലോകവിഡംബനം।
രാജ്ഞഃ പൈതൃഷ്വസേയസ്യ ഭക്തസ്യ ച ചികീർഷിതം ॥ **40** ॥

യക്ഷ്യതി ത്വാം മഖേന്ദ്രേണ രാജസൂയേന പാണ്ഡവഃ।
പാരമേഷ്ഠ്യകാമോ നൃപതിസ്തദ് ഭവാനനുമോദതാം ॥ **41** ॥

തസ്മിൻ ദേവ ക്രതുവരേ ഭവന്തം വൈ സുരാദയഃ।
ദിദൃക്ഷവഃ സമേഷ്യന്തി രാജാനശ്ച യശസ്വിനഃ ॥ **42** ॥

ശ്രവണാത് കീർതനാദ് ധ്യാനാത്
പൂയന്തേഽന്തേവസായിനഃ।
തവ ബ്രഹ്മമയസ്യേശ
കിമുതേക്ഷാഭിമർശിനഃ ॥ **43** ॥

യസ്യാമലം ദിവി യശഃ പ്രഥിതം രസായാം
ഭൂമൗ ച തേ ഭുവനമംഗല ദിഗ്വിതാനം।
മന്ദാകിനീതി ദിവി ഭോഗവതീതി ചാധോ
ഗംഗേതി ചേഹ ചരണാംബു പുനാതി വിശ്വം ॥ **44** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
തത്ര തേഷ്വാത്മപക്ഷേഷ്വഗൃഹ്ണത്സു വിജിഗീഷയാ।
വാചഃ പേശൈഃ സ്മയൻ ഭൃത്യമുദ്ധവം പ്രാഹ കേശവഃ ॥ **45** ॥

ശ്രീഭഗവാനുവാച
ത്വം ഹി നഃ പരമം ചക്ഷുഃ സുഹൃൻമന്ത്രാർഥതത്ത്വവിത്।
തഥാത്ര ബ്രൂഹ്യനുഷ്ഠേയം ശ്രദ്ദധ്മഃ കരവാമ തത് ॥ **46** ॥

ഇത്യുപാമന്ത്രിതോ ഭർത്രാ സർവജ്ഞേനാപി മുഗ്ധവത് ।
നിദേശം ശിരസാഽധായ ഉദ്ധവഃ പ്രത്യഭാഷത ॥ **47** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
ദശമസ്കന്ധേ ഉത്തരാർധേ ഭഗവദ്ധ്യാനവിചാരേ സപ്തതിതമോഽധ്യായഃ ॥